Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
Агенција за цивилно воздухопловство
Agjencia e Aviacionit Civil
Бр.-Nr. 12 - 226/1
28-02-20 25 год.-viti
Скопје-Shkup

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

УПАТСТВО ЗА ИЗДАВАЊЕ SNOWTAM

GUIDANCE ON THE ISSUANCE OF SNOWTAM

AGA-GM-008

КРАТЕНКИ 3
ДЕФИНИЦИИ 3
ОБЈАСНУВАЊЕ НА СИМБОЛИТЕ 3
ЛИСТА НА ИЗДАНИЈА И РЕВИЗИИ 4
ВОВЕД СО ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ 4
СПИСОК НА ВАЖЕЧКИ СТРАНИ 5
ТАБЕЛА НА ОДОБРУВАЊЕ 5
Име и позиција 5
Датум 5
Потпис 5
СПИСОК НА ДИСТРИБУЦИЈА 6
РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ 6
Опис на упатството 7
Содржина на упатството 7
ВОВЕД 7
1.1. Општо 7
1.2. Проценка на состојбата на ПСП 7
1.3. Видови на контаминанти/загадувачи 7
1.4. Насоки за пополнување на SNOWTAM образецот 8
1.5. Задолжителни информации во SNOWTAM 9
2. ПОЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА / DESCRIPTION OF SNOWTAM ITEMS 10
2.1. ДЕЛ 1: ПРЕСМЕТКА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ВОЗДУХОПЛОВОТ / Aeroplane performance calculation section 12
2.2. ДЕЛ 2: ПРОЦЕНКА НА СОСТОЈБАТА / SITUATIONAL AWARENESS SECTION 15
3. ПРИМЕРИ ЗА SNOWTAM / EXAMPLES OF SNOWTAM 17
4. ЗАКЛУЧОК / CONCLUSIONS 18

КРАТЕНКИ

КРАТЕНКА	ЗНАЧЕЊЕ
SNOWTAM	Посебна серија на NOTAM дадена во стандарден формат која дава извештај за состојбата на површината, односно известува за присуство на контаминанти или постоење на опасни услови на ПСП.
GRF	Global Reporting Format
RCR	Runway Condition Report
NR	Not Reported
NOF	NOTAM Office
ПСП	полетно/слетна патека
ПВ	патека за возење

ДЕФИНИЦИИ

Дефиниција	Значење
SNOWTAM	Посебна серија на NOTAM дадена во стандарден формат која дава извештај за состојбата на површината, односно известува за присуство на контаминанти или постоење на опасни услови на ПСП.

ОБЈАСНУВАЊЕ НА СИМБОЛИТЕ

Подолу е наведено објаснување на симболите на дијаграмот на текот на процесот кои се користени во ова упатство.

Почеток/крај на процедурата

Активност

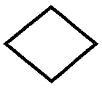

Контролна ставка, контролна активност

Документ, информација

Точка на спојување

ЛИСТА НА ИЗДАНИЈА И РЕВИЗИИ

Рев. Бр.	Датум	Внесено од:	Опис на ревизијата
00	26.02.2025	Билјана Јованова	Прво издание

ВОВЕД СО ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Упатството е издадено од:

Агенцијата за цивилно воздухопловство,
Даме Груев 1, 1000 Скопје, Северна Македонија

Се забранува копирање или умножување на овој материјал без претходна писмена согласност на издавачот. Ова издание на ова упатство влегува во сила со денот на донесувањето. Секоја понатамошна ревизија на ова упатство влегува во сила со денот наведен во Табелата на одобрување.

За издавачот:
Драги Стојаноски, директор на АЦВ

СПИСОК НА ВАЖЕЧКИ СТРАНИ

Стр.	Изд.	Рев.	Датум	Стр.	Изд.	Рев.	Датум
1	01	00	26.02.2025	11	01	00	26.02.2025
2	01	00	26.02.2025	12	01	00	26.02.2025
3	01	00	26.02.2025	13	01	00	26.02.2025
4	01	00	26.02.2025	14	01	00	26.02.2025
5	01	00	26.02.2025	15	01	00	26.02.2025
6	01	00	26.02.2025	16	01	00	26.02.2025
7	01	00	26.02.2025	17	01	00	26.02.2025
8	01	00	26.02.2025	18	01	00	26.02.2025
9	01	00	26.02.2025				
10	01	00	26.02.2025				

ТАБЕЛА НА ОДОБРУВАЊЕ

	Име и позиција	**Датум**	**Потпис**
Подготвил:	Биљана Јованова, раководител на Одделение за аеродромска инфраструктура	26.02.2025	
Контролирал:	Илир Мехмеди, раководител на сектор	26.02.2025	
Контрола на квалитет:	Кире Колевски, инспектор за контрола на квалитетот и безбедноста	26.02.2025	
Одобрил:	Драги Стојаноски, Директор	26.02.2025	

Република Северна Македонија-Republika e Maqedonisë së Veriut * Агенција за цивилно воздухопловство Agjencia e Aviacionit Civil * Скопје-Shkup

СПИСОК НА ДИСТРИБУЦИЈА

Примерок Бр.	Корисник	Вид на форма	Број на примероци
1	Архива	Оригинален Примерок во хартиена форма	1
2	Инспектор за контрола на квалитетот и безбедноста	Оригинален Примерок во хартиена форма	1
3	Раководител на сектор	Дигитален примерок	1
4	IntraNet / E-Lib	Дигитален примерок	1
5	Веб страна на АЦВ	Дигитален примерок	1

РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

	Код на документот	Назив на документот
1.	Службен весник на РСМ (во сила)	Закон за воздухопловство
2.	Службен весник на РСМ (во сила)	Правилник за аеродроми и препреки
3.	Official Journal of the EU	EU Reg.139/2014 / EASA_Easy Access Rules
4.	ICAO Doc.10066	PANS-AIM
5.	ICAO Doc.9981	PANS-Aerodromes
6.	ICAO Annex 14	Volume 1, Aerodrome Design and Operations
7.	ICAO Circular 355	Assessment, Measurement and Reporting of Runway Surface Conditions
8.	DGO/QSM-MAN-001	Integrated Quality System Manual

Опис на упатството

GRF е стандардизирана глобална методологија за подобрување на безбедноста на воздушниот сообраќај со давање на навремени и точни информации до екипажот во воздухопловите за состојбата и условите на површината на ПСП, применлива од 4 ноември 2021 година.

Со примена на оваа методологија на проценка на состојбата на ПСП се зголемува безбедноста на операциите на мокра или контаминирана ПСП.

Содржина на упатството

Упатството е водич за операторите на аеродроми со цел да им даде насоки, појаснување и примери за вршење проценки на состојбата на ПСП и пополнување и издавање на SNOWTAM во новиот формат.

ВОВЕД

1.1. Општо

Податоците од пробни летови покажуваат дека дури и малите количини на вода значително влијаат врз перформансите на воздухопов, на пр. "МОКРО/WET" ПСП значително ја намалува способноста за кочење во споредба со чиста и сува ПСП. Условите за влажна површина на ПСП се вклучени во Извештајот за состојбата на ПСП (RCR). За воден филм со длабочина до 3 mm се известува како „МОКРО/WET" заради пресметување на перформансите на авионите („влажно"=„мокро").

1.2. Проценка на состојбата на ПСП

Се врши КАКО:

- Со визуелен преглед
- Со континуирано следење на состојбата и временските услови кои преовладуваат
- Други фактори:
  - Температура (на воздух или на површина)
  - Точка на росење
  - Ветер (јачина и правец)
  - AIREP-и,
  - Резултати од мерење на коефициент на кочење
  - Временска прогноза
  - Последен RCR
  - Поврзани NOTAM-и
  - Извршени третирања на површината на ПСП

Се врши КОГА:

- Најмалку еднаш во смена кога ПСП е мокра или покриена со контаминант
- При промена на временските услови кои може да влијаат на издадениот RCR
- кога од визуелна проверка на ПСП и/или AIREP се индицира промена
- По чистење на снег или по третирање на површината на ПСП
- После инцидент/несреќа
- На барање од АТС

1.3. Видови на контаминанти/загадувачи

Четири состојби на површината на ПСП:

1. **СУВО:** RWYCC 6 – се известува само:
   - Кога на барем 1/3 има состојба полоша од RWYCC 6

   - Кога се изготвува Завршен Извештај со кој се известува дека претходниот RCR повеќе не во важност (пр. 6/6/6 NR/NR/NR NR/NR/NR DRY/DRY/DRY)
2. **МОКРО**: RWYCC 5, дожд, кога не се задржува вода
3. ***ЛИЗГАВО ВЛАЖНО***: RWYCC 3, фактори кои влијаат: наслаги на гума, незалеани пукнатини, проблеми со структурата на асфалтот,… Начин на одредување: мерења на коефициентот на кочење (со следење на коефициентот на кочење се добива индикатор кој покажува дали ПСП е лизгава кога е мокра), извршени набљудувања од страна на операторот, извештаи од пилотите, анализа на должината на потребна за запирање на воздухоплов,…

   RWYCC 3/3/3 100/100/100 NR/NR/NR SLIPPERY WET/ SLIPPERY WET/ SLIPPERY WET **+NOTAM**

4. **КОНТАМИНИРАНО:** компактен снег, сув снег, влажен снег, мраз, влажен мраз, слана, стоечка вода. За наслаги од кал (mm), пепел, песок или масло се известува во Напомена во RCR (T-„plain language remark session")

Забелешка: За наслаги од гума најприкладен е RWYCC 3. !!!!!!

1.4. Насоки за пополнување на SNOWTAM образецот

1.4.1 При пополнување на образецот се користат метрички единици, а мерните единици како на пр. mm, cm, m, итн. не се објавуваат.

Пример: 09/15/30 (Точка F): *значи дека длабочината на загадувачот/наслагата на првиот дел од ПСП е 9мм, на вториот дел 15мм и на третиот дел 30мм. Мерните единици се метрички, но не се пријавени во пораката.*

1.4.2 Важноста на SNOWTAM-от е 8 часа.

1.4.3 Нов SNOWTAM се пополнува секогаш кога се добива нов извештај за состојбата на ПСП (RCR)од операторот на аеродромот. Со издавање на нов SNOWTAM престанува да важи претходниот.

Note 1 – Потребно е AIS (NOTAM Office) и операторот на аеродромот да имаат склучено договор со кој ќе ги специфицираат средствата и начинот на поднесување на извештај за состојбата на ПСП (RCR)/ што ќе иницира SNOWTAM.

1.4.4 Во однос на SNOWTAM образецот (види став 4), Точките од A до T во третата колона од се користат само за референтна цел и не треба да бидат вклучени во пораките. Буквите M (задолжително), C (условно) и O (опционално/изборно) во втора колона од SNOWTAM образецот ја означуваат употребата и информациите.

1.4.5 Скратениот наслов „TTAAiiii CCCC MMYYGGgg (BBB)" е вклучен за да ја олесни автоматската обработка на SNOWTAM пораките во компјутерските бази на податоци. Објаснувањето на овие симболи е:

TT = ознака за SNOWTAM = SW;

AA = географска ознака на државата, e.g. LW = Macedonia;

iiii = SNOWTAM четирицифрен сериски број на образецот;

CCCC = ознака од четири бикви на аеродромот на кој се однесува образецот;

MMYYGGgg = дата/час на проценка/мерење, каде:

MM = месец, e.g. January = 01, December = 12

YY = ден во месецот

GGgg = време изразено во часови (GG) и минути (gg) UTC;

(BBB) = група за корекција, ако има грешка во SNOWTAM-от кој е претходно дистрибуиран со ист сериски број = COR.

Забелешка 1.— Заградите во оваа група (BBB)се користат опционално.

Забелешка 2.— Кога се известува за повеќе од една ПСП и поединечните датуми/време на проверка/проценка се означени со повторена точка В, во скратениот наслов (MMYYGGgg) се вметнува најновиот датум/време на проверка/проценка.

Пример: Скратен наслов на SNOWTAM No. 149 from Zurich, measurement/observation of 7 November at 0620 UTC: SWLS0149 LSZH 11070620

Забелешка 3.— Информативните групи се одделуваат со празно место, како што е прикажано погоре.

1.4.6 Во образецот, текстот „SNOWTAM" и серискиот број на SNOWTAM-от се одделени со празно место, на пример: SNOWTAM 0124.

Забелешка 1.— Серискиот број на SNOWTAM-от се ресетира на почетокот на секоја календарска година (започнува со SNOWTAM 0001 на 1 јануари во 0000 UTC).

1.4.7 За повеќе од една ПСП во делот за пресметување на перформансите на авионот се повторуваaат информациите:

- кога SNOWTAM известува за повеќе од една ПСП на аеродромот за кој е издаден SNOWTAM, треба да се повторат точките од B до H (дел за пресметување на перформансите на воздухопловот).

Пример:

02170135 09R 5/2/2 100/75/75 NR/06/06 WET/SLUSH/SLUSH
02170225 09C 2/3/3 75/100/100 06/12/12 SLUSH/WET SNOW/WET SNOW 35
02170225 09L 3/3/3 50/50/75 08/15/10 WET SNOW/WET SNOW/WET SNOW 40

1.4.8 Повторување информации во делот за проценка на состојбата:

- кога се пријавени, информациите во делот за проценка на состојбата може да се повторат, како што е применливо, за секоја ПСП, ПВ и платформа

Забелешка 1. - бидејќи не постои конкретно упатство/правило за повторување ставки во делот за проценка на состојбата, системите НОТАМ треба да бидат флексибилни да примаат и обработуваат информации за проценка на состојбата по кој било редослед.

Забелешка 2.— ставките во делот за проценка на состојбата се одделени со точка и празно место (точка L. точка M. точка N. итн.).

1.4.9 Заради читливост на SNOWTAM-от, ставете линија по серискиот број на SNOWTAM-от, по точка A и по делот за пресметување на перформансите на воздухопловот.

1.5. Задолжителни информации во SNOWTAM

1) AERODROME LOCATION INDICATOR;
2) DATE AND TIME OF ASSESSMENT;
3) LOWER RUNWAY DESIGNATOR NUMBER;
4) RUNWAY CONDITION CODE FOR EACH RUNWAY THIRD; and
5) CONDITION DESCRIPTION FOR EACH RUNWAY THIRD (when runway condition code (RWYCC) is reported 1–5)

Забелешка 1.— Кога не треба да се пријави било каква информација, се впишува „NR" на таа позиција во пораката за да му укаже на корисникот дека не постои информација (/NR/).

Пример: SNOWTAM со минимални (задолжителни) информации:

GG EADBZTZX …
111045 EADDYNYX
SWEA0124 EADD 01111035
(SNOWTAM 0124
EADD
01111035 09R 5/4/4 NR/NR/NR NR/NR/NR SLUSH/COMPACTED SNOW/COMPACTED SNOW)

2. ПОЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА / DESCRIPTION OF SNOWTAM ITEMS

ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПОВРШИНИ / **SNOWTAM FORMAT**

(Пополнува дежурен во АКЛ)

(COM наслов) **(COM heading)**	(индикатор за приоритет) **(Priority Indicator)**	(Адреси / **Addresses**)			
	(датум и време на пополнување / **date and time of filing**) ___. ___. 20 ___ година, ___ (UTC)	(индикатор на оригинаторот / **Originator's Indicator**)			
(скратен наслов / **Abbreviated heading**)	(SWAA* сериски број / **Serial Number**) L W * *		(индикатор на локација / **Location Ind.**)	(датум и време на проценка / **date/time of assessment**)	(алт. Група / **Optional Group**)

(Пополнува дежурен во операторот на аеродромот)

SNOWTAM	**сериски број / SERIAL NUMBER:** ________________

Дел за пресметка на перформансите на воздухопловот / **Aeroplane performance calculation section**					
Ознака на аеродромот / **Aerodrome Location Indicator**	M	**A**			
Дата и време на прегледот / **Date/Time of assessment** *(време на завршување на проценкатаво UTC – месец/ден/час.мин / Time of completion of assessment in UTC)*	M	**B**			
Ознака на ПСП *(помал/поголем број) /* ***Lower Runway Designation Number***	M	**C**			
Код за состојба на ПСП (RWYCC) *за секоја третина /* ***Runway Condition Code (RWYCC) on each RWY third*** *(според матрицата за состојба на ПСП – RCAM) 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 или NR / From Runway Condition Assessment Matrix (RCAM) 0, 1, 2, 3, 4, 5 or 6)*	M	**D**	**1/3**	**2/3**	**3/3**
Процент на покриеност на ПСП со наслаги по третини / **per cent coverage contaminant for each RWY third** *(во проценти или NR / % or NR)*	C	**E**	**1/3**	**2/3**	**3/3**
Дебелина на наслаги на ПСП по третини / **depth (mm) of loose contaminant for each RWY third** *(вода или снег: кашест/влажен или сув)*	C	**F**	**1/3**	**2/3**	**3/3**
Опис на состојбата за цела должина на ПСП / **Condition description over total RWY length:** *(по третини гледано од прагот со помала ознака / Observed on each runway third, starting from threshold having the lower runway designation number)* **COMPACTED SNOW** / компактен снег **DRY** / суво **DRY SNOW** / сув снег **DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW** / сув снег врз компактен слој од снег **DRY SNOW ON TOP OF ICE** / сув снег врз слој од мраз **FROST** / слана **ICE** / мраз *SLIPPERY WET* **SLUSH** / кашест снег *SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY* **STANDING WATER** / стоечка вода	M	**G**	**1/3**	**2/3**	**3/3**

WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW / вода врз слој од компактен снег **WET** / влажно **WET ICE** / влажен мраз **WET SNOW** / влажен снег **WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW** / влажен снег врз слој од компактен снег **WET SNOW ON TOP OF ICE** / влажен снег врз слој од мраз					
Широчина на ПСП за која се однесува кодот *(доколку е помал од објавениот)* / **width of runway to which the runway condition codes apply, if less than published width**	O	**H**			
Дел за проценка на состојбата / **SITUATIONAL AWARENESS SECTION**					
Редуцирана должина на ПСП *(во м, доколку е помала од објавената)* / **REDUCED RUNWAY LENGTH, IF LESS THAN PUBLISHED LENGTH (m)**	O	**I**			
Движечки (пловечки) снег на ПСП) / **DRIFTING SNOW ON THE RUNWAY**	O	**J**			
Неврзан (слободен) песок на ПСП / **LOOSE SAND ON THE RUNWAY**	O	**K**			
Третирање на ПСП со хемиски средства / **CHEMICAL TREATMENT ON THE RUNWAY**	O	**L**			
Снежни наноси (соспи) на ПСП *(ако има;растојание од ц/л во м, со ознака "L", "R" или "LR" ако е применливо)* / **SNOWBANKS ON THE RUNWAY** *(If present, distance from runway centre line (m) followed by "L", "R" or "LR" as applicable)*	O	**M**			
Снежни наноси (соспи) на ПВ / **SNOWBANKS ON A TAXIWAY**	O	**N**			
Снежни наноси (соспи) во близин на ПСП / **SNOWBANKS ADJACENT TO THE RUNWAY**	O	**O**			
Состојба на ПВ / **TAXIWAY CONDITIONS**	O	**P**			
Состојба на Платформи / **APRON CONDITIONS**	O	**R**			
Измерен коефициент на кочење / **MEASURED FRICTION COEFFICIENT**	O	**S**			
Други забелешки / **PLAIN-LANGUAGE REMARKS**	O	**T**			

Забелешки / **NOTES:**	**Внесете ги буквите согласно ICAO Doc 7910, Part 2* / ***Enter ICAO nationality letters as given in ICAO Doc 7910, Part 2 or otherwise applicable aerodrome identifier*** *2. Информации за други писти, повторете од B до H* / ***Information on other runways, repeat from B to H*** *3. Информациите во делот за проценка на состојбата се повторуваат за секоја ПСП, ПВ и платформа* / ***Information in the situational awareness section repeated for each runway, taxiway and apron. Repeat as applicable when reported*** *4. Зборовите во загради () да не се пренесуваат.* / ***Words in brackets () not to be transmitted*** *5. За точките од А) до Т) погледнете го Упатството за пополнување на SNOWTAM, став 1, точка б).* / ***For letters A) to T) refer to the Instructions for the completion of the SNOWTAM Format, paragraph 1, item b).***

SIGNATURE OF ORIGINATOR (not for transmission)

Прегледот го извршил (оригинатор): ____________________

Примил, АИС / М-НАВ: ____________________

Примил, диспечер: ____________________

** Термините SLIPPERY WET и SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY во точка Г се користат од државите што ги следат регулативите на EASA.*

2.1. ДЕЛ 1: ПРЕСМЕТКА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ВОЗДУХОПЛОВОТ / Aeroplane performance calculation section

2.1.1 Точка **A** — Ознака на аеродромот (ознака за локација со четири букви), за кој се однесува SNOWTAM-от. Согласно ICAO DOC 7910 (Location Indicators).

Пример: LFPG = *Paris/Charles du Gaulle*

2.1.2 Точка **B** — Датум и време на преглед (датум/време од осум цифри го дава времето на преглед, и тоа месец, ден, час и минута во UTC).

Пример: 12040638

12 = December ; 04 = Day 4 (4th) ; 0638 (06 hours and 38minutes)

2.1.3 Точка **C** — Ознака на ПСП (помал/поголем број), (nn [L] или nn [C] или nn [R]).

Забелешка. - За секоја ПСП се вметнува само една ознака и секогаш помалиот број.

Пример: 08L *for RWY08L/26R, 08L should be reported (08<26)*

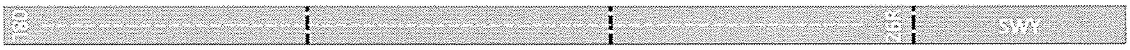

2.1.4 **Точка D** — Код за состојба на ПСП (RWYCC) (за секоја третина). Само една цифра (0, 1, 2, 3, 4, 5 или 6) се вметнува за секоја третина, одделена со коси црти (n/n/n). Кодот за состојба на ПСП се одредува при проценка на состојбата на површината на ПСП, во согласност со одредбите на PANS-Aerodrome и Матрицата за проценка на состојбата на ПСП (RCAM).

Пример: 3/2/6 : *runway condition code for the first part of runway 08L is 3, for the second part 2 and for the third parts is 6.*

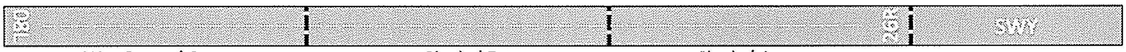

Wet Snow / 6mm
Coverage 26-50%
(RCC 3)

Slush / 5mm
Coverage 10-25%
(RCC 2)

Slush / 4mm
Coverage less than 10%
(RCC 6)

Runway Condition Assessment Matrix (RCAM)			
Assessment		**Downgrade assessment criteria**	
Runway condition code	**Runway surface description**	**Aeroplane deceleration or directional control observation**	**Pilot report of runway braking action**
6	□ DRY	---	---
5	□ FROST □ WET (The RWY surface is covered by any visible dampness or water up to and including 3 mm depth) ***Up to and including 3 mm depth:*** □ SLUSH □ DRY SNOW □ WET SNOW	Braking deceleration is normal for the wheel braking effort applied AND directional control is normal.	GOOD
4	□ SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY ***−15°C and Lower outside air temperature:*** □ COMPACTED SNOW	Braking deceleration OR directional control is between Good and Medium.	GOOD TO MEDIUM
3	□ SLIPPERY WET □ DRY SNOW or WET SNOW (any depth) ON TOP OF COMPACTED SNOW ***More than 3 mm depth:***	Braking deceleration is noticeably reduced for the wheel braking effort applied OR directional control is noticeably reduced.	MEDIUM

	□ DRY SNOW □ WET SNOW *Higher than −15°C outside air temperature:* □ COMPACTED SNOW		
2	*More than 3 mm depth of water or slush:* □ STANDING WATER □ SLUSH	Braking deceleration OR directional control is between Medium and Poor.	MEDIUM TO POOR
1	□ ICE	Braking deceleration is significantly reduced for the wheel braking effort applied OR directional control is significantly reduced.	POOR
0	□ WET ICE □ WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW □ DRY SNOW or WET SNOW ON TOP OF ICE	Braking deceleration is minimal to non- existent for the wheel braking effort applied OR directional control is uncertain.	LESS THAN POOR

2.1.5 Точка **E** — Процент на покриеност на ПСП со контаминант, по третини се пријавува како:

- NR (за помалку од 10% покриеност или СУВО),
- 25 (за 10-25 % покриеност),
- 50 (за 26-50 % покриеност),
- 75 (за 51-75 % покриеност) или
- 100 (за 76-100 % покриеност)

за секоја третина на ПСП, разделено со коса црта ([n]nn/[n]nn/[n]nn).

Забелешка 1.— Оваа информација се дава само кога состојбата на ПСП за секоја третина (точка D) е пријавена како различна од 6 и има опис на состојбата за секоја третина на ПСП (точка G)што е пријавена како различна од DRY.

Забелешка 2.— Кога условите не се пријавени, тоа ќе се означува со „NR“ за соодветната третина/и на ПСП.

Забелешка 3. — Кога состојбата на пистата ќе се оцени како „ DRY “ или покриеноста е помала од 10%, во точката E се впишува „NR“.

Забелешка 4. – Кога не треба да се пријави никаква информација, се впишува „NR“ за да му укаже на корисникот дека не постои информација (/NR/)

Пример: 50/25/NR: процентот на покриеност на првата третина на ПСП од RWY 08L е 50 % (помеѓу 26 и 50%), на втората третина е 25 % (помеѓу 10 до 25 %) и покриеноста е помала од 10 % на третата третина на ПСП.

Assessed per cent	Reported per cent
10 - 25	25
26 -50	50
51 - 75	75
76 - 100	100

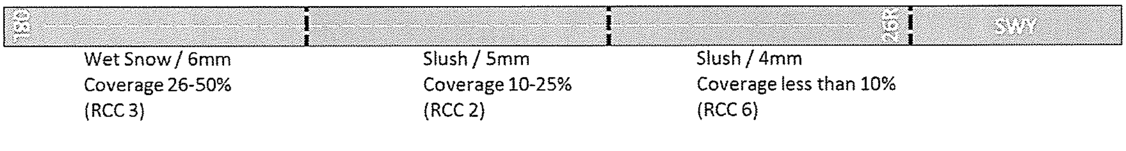

2.1.6 Точка **F** — Дебелина на наслаги на ПСП за секоја третина на ПСП. За секоја третина од ПСП се пријавува во милиметри, одвоено со коса црта (nn/nn/nn или nnn/nnn/nnn). Длабочината се пријавува со 2 или 3 цифри (т.е. 05 за 5mm, 115 за 115mm, итн.) а мерните единици (mm) не се пријавуваат/впишуваат

Забелешка 1.— Оваа информација се дава само за следните видови контаминација:

— standing water/стоечка вода, се пријавува 04, потоа проценетата вредност;

— slush/кашест снег, се пријавува 03, потоа проценетата вредност;

— wet snow/влажен снег, се пријавува 03, потоа проценетата вредност; и

— dry snow/сув снег, се пријавува 03, потоа проценетата вредност.

Контаминант	Вредности за кои се известува (мм)	Значајна разлика
Стоечка вода	04, потоа останатите проценети длабочини.	3мм
Кашест снег	03, потоа останатите проценети длабочини.	3мм

Забелешка 2.— Кога условите не се пријавени, се означува со „NR“ за соодветната третина(и) од ПСП.

Забелешка 3.— NR ги вклучува и ситуациите кога дебелината на загадувачот е помала од минималните вредности што треба да се пријават (како што е наведено погоре) или дека дел од пистата е сува, итн.

Забелешка 4. – За наслаги, освен STANDING WATER/стоечка вода, SLUSH/кашест снег, WET SNOW/влажен снег или DRY SNOW/сув снег, дебелината не се пријавува. Позицијата на овој тип на информации во информативната низа потоа се идентификува со /NR/.

Пример: 06/05/04 *: дебелината на наслагата на прва третина на ПСП е 6mm, на втората третина е 5mm и на третата третина е 4mm.*

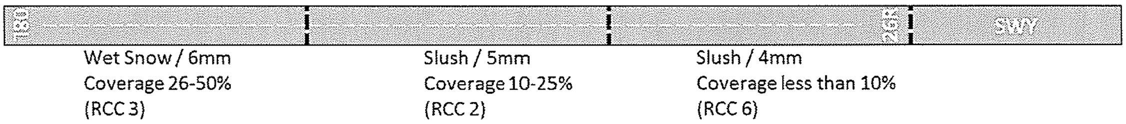

2.1.7 Точка **G** — Опис на состојбата за цела должина на ПСП, по третини. Се впишува еден од следните описи на состојба за секоја третина од ПСП, разделени со коса црта:

COMPACTED SNOW / компактен снег

DRY (only reported when there is no contaminant) / суво (се пријавува само кога нема наслаги)

DRY SNOW / сув снег

DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW / сув снег врз компактен слој од снег

DRY SNOW ON TOP OF ICE / сув снег врз слој од мраз

FROST / слана

ICE / мраз

SLIPPERY WET

SLUSH / кашест снег

SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY

STANDING WATER / стоечка вода

WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW / вода врз слој од компактен снег

WET / влажно

WET ICE / влажен мраз

WET SNOW / влажен снег

WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW / влажен снег врз слој од компактен снег

WET SNOW ON TOP OF ICE / влажен снег врз слој од мраз

Забелешка 1.— Кога состојбата не се пријавува, се впишува „NR“ за соодветната третина(и) од ПСП.

Забелешка 2.— Државите кои ги следат регулативите на EASA ги користат дополнителните описи SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY и SLIPPERY WET

Пример: WET SNOW/SLUSH/SLUSH : описот на состојбата е “WET SNOW” за првата третина од ПСП, “SLUSH” за втората и третата третина на ПСП.

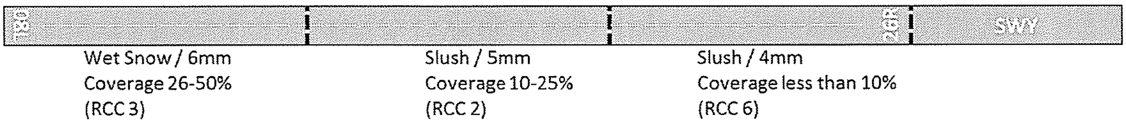

2.1.8 Точка **H** — Широчина на ПСП за која се однесува кодот. Се впишува ширината изразена во метри (без мерни единици), доколку е помала од објавената ширина на ПСП.

Пример: 35 : објавената ширина на ПСП 08L/26R е 45 m и RCR се применува на 35 m од неа.

2.2. ДЕЛ 2: ПРОЦЕНКА НА СОСТОЈБАТА / SITUATIONAL AWARENESS SECTION

Забелешка 1.— Елементите во делот за проценка на состојбата завршуваат со точка.

Забелешка 2.— Елементите во делот за проценка на состојбата за кои нема информации или каде не се исполнети условните околности за објавување, во потполнмост се изоставуваат.

Забелешка 3.— Делот за проценка на состојбата се одвојува од делот за пресметување на перформансите на воздухопловот со празна линија

2.2.1 Точка **I** — Редуцирана должина на ПСП. Се впишува ознаката на ПСП и достапната должина во метри (пример: RWY nn [L] or nn [C] or nn [R] REDUCED TO [n]nnn).

Забелешка 1.— Оваа информација е условена кога е објавен NOTAM со нов сет на декларирани растојанија, т.е. кога должината на ПСП е намалена, оваа ставка треба да е вклучена во SNOWTAM и NOTAM со новите достапни декларирани растојанија (TORA, TODA, ASDA и LDA)

Пример: RWY 08L REDUCED TO 2800.

2.2.2 Точка **J** — Движечки (пловечки) снег на ПСП. Кога се известува, се впишува DRIFTING SNOW / движечки (пловечки) снег на ПСП.

Пример: DRIFTING SNOW / движечки (пловечки) снег.

Забелешка 1.— Снегот што се движи е збир на снежни честички подигнати од ветрот на мала висина над површината (дефиниција на WMO).

Забелешка 2. –. Во SNOWTAM образецот, снегот што се движи се однесува на аеродромот (целата област за движење), не само на ПСП. Меѓутоа, за големи аеродроми со неколку писти каде што може да има провејување на снег на една или на некои писти (не сите), точка J) може да биде пријавена со релевантни ознаки на пистите, на пр. RWY 08 DRIFTING SNOW

2.2.3 Точка **K** — Неврзан (слободен) песок на ПСП. Кога се известува, се впишува ознаката на ПСП со помалиот број, празно место, LOOSE SAND (RWY nn или RWY nn[L] или nn[C] или nn[R] LOOSE SAND)

Пример: RWY 08L LOOSE SAND.

2.2.4 Точка **L** — Третирање на ПСП со хемиски средства. Кога се известува дека хемиски е третирана ПСП, се впишува ознаката на ПСП со помалиот број, празно место, CHEMICALLY TREATED / ХЕМИСКИ ТРЕТИРАНО (RWY nn или RWY nn[L] или nn[C] или nn[R] CHEMICALLY TREATED)

Пример: RWY 08L CHEMICALLY TREATED.

2.2.5 Точка **M** — Снежни наноси (соспи) на ПСП (ако има). Кога на ПСП има наноси/насипи од снег, се впишува ознаката на ПСП со помалиот број, празно место, SNOW BANK, празно место лево „L" или десно „R или двете страни „LR", проследено со растојанието во метри од централната линија разделени со празно место FM CL (RWY nn or RWY nn[L] or nn[C] or nn[R] SNOW BANK Lnn or Rnn or LRnn FM CL).

Пример: RWY 08L SNOW BANK L12 FM CL.

2.2.6 Точка **N** — Снежни наноси (соспи) на ПВ. Кога има снежни наноси на ПВ, се впишува ознаката на ПВ, празно место, SNOW BANK (TWY [nn]n SNOW BANK).

Example: TWY B SNOW BANK.

Забелешка 1.— кога има наноси на снег на сите ПВ, може да се користи: ALL TWYS SNOWBANKS / НАНОСИ НА СНЕГ НА СИТЕ ПВ

2.2.7 Точка **O** — Снежни наноси (соспи) во близина на ПСП. Кога има снежни наноси кои се над висинскиот профил во планот за снег на аеродромот, се впишува ознаката на ПСП со помалиот број и ADJ SNOW BANKS (RWY nn or RWY nn[L] or nn[C] or nn[R] ADJ SNOW BANKS).

Пример: RWY 08R ADJ SNOW BANKS.

2.2.8 Точка **P** — Состојба на ПВ. Кога состојбата на ПВ е пријавена како лоша, се впишува ознаката на ПВ, празно место, POOR (TWY [n or nn] POOR or ALL TWYS POOR).

Пример: TWY C POOR.

2.2.9 Точка **R** — Состојба на платформи. Кога состојбата на платформа/и е пријавена како лоша/и, се впишува ознаката на платформа, празно место, POOR (APRON [nnnn] POOR or ALL APRONS POOR).

Забелешка 1.— Платформите најчесто се различно означени на различни аеродроми (на пр. Платформа 1, Карго Платформа, Стара/Нова платформа, Платформа XXX, Воена платформа исл.). Ознаката/називот на платформа во SNOWTAM-от треба да биде иста со онаа што е на картата на аеродромот и/или во AIP

Example: APRON 1 POOR.

2.2.10 Точка **S** — Измерен коефициент на кочење. Кога се известува, се впишува измерениот коефициент на кочење и уредот со кој е извршено мерењето.

Забелешка 1.— Оваа ставка не е задолжителна и се известува само во држави кои имаат воспоставено програма за мерење на коефициент на кочење на ПСП со помош на уред за мерење кој е одобрен од државата.

Забелешка 2.— Државите кои ги следат регулативите на EASA не известуваат за измерениот коефициент на кочење. „NR" се впишува во ставката S.

2.2.11 Точка **T** — Други забелешки.

3. ПРИМЕРИ ЗА SNOWTAM / EXAMPLES OF SNOWTAM

Пример 1 / Example 1:

GG EADBZQZX EADNZQZX EADSZQZX
170140 EADDYNYX
SWEA0150 EADD 02170135
(SNOWTAM 0150
EADD
02170055 09L 5/5/4 100/100/100 NR/03/03 WET/WET SNOW/COMPACTED SNOW
02170135 09R 5/2/2 75/50/75 NR/06/06 WET/SLUSH/SLUSH 40)

Пример / Example 2:

GG EADBZQZX EADNZQZX EADSZQZX
170229 EADDYNYX
SWEA0151 EADD 02170225
(SNOWTAM 0151
EADD
02170055 09L 5/5/5 100/100/100 NR/NR/03 WET/WET/WET SNOW
02170135 09R 5/2/2 100/50/75 NR/06/06 WET/SLUSH/SLUSH
02170225 09C 2/3/3 75/100/100 06/12/12 SLUSH/WET SNOW/WET SNOW
RWY 09L SNOW BANK R20 FM CL. RWY 09R ADJ SNOW BANKS. TWY B POOR. APRON NORTH POOR.)

Пример / Example 3:

GG EADBZQZX EADNZQZX EADSZQZX
170350 EADDYNYX
SWEA0152 EADD 02170345
(SNOWTAM 0152
EADD
02170345 09L 5/5/5 100/100/100 NR/NR/03 WET/WET/SLUSH
02170134 09R 5/2/2 100/50/75 NR/06/06 WET/SLUSH/SLUSH
02170225 09C 2/3/3 75/100/100 06/12/12 SLUSH/WET SNOW/WET SNOW 35
DRIFTING SNOW. RWY 09L LOOSE SAND. RWY 09R CHEMICALLY TREATED. RWY 09C CHEMICALLY TREATED.)

Пример / Example 4:

GG EADBZQZX EADNZQZX EADSZQZX
170440 EADDYNYX
SWEA0153 EADD 02170435
(SNOWTAM 0153
EADD
02170435 09L 5/5/5 100/100/100 NR/NR/03 WET/WET/SLUSH
02170415 09R 5/2/2 100/50/75 NR/06/06 WET/SLUSH/SLUSH
02170400 09C 2/2/2 75/75/50 06/12/12 SLUSH/SLUSH/SLUSH 40
DRIFTING SNOW. RWY 09L LOOSE SAND. RWY 09L CHEMICALLY TREATED. RWY 09R CHEMICALLY TREATED. RWY 09C CHEMICALLY TREATED.)

Пример / Example 5:

GG EADBZQZX EADNZQZX EADSZQZX
170540 EADDYNYX
SWEA0154 EADD 02170535
(SNOWTAM 0154
EADD
02170535 09L 6/6/6 NR/NR/NR NR/NR/NR DRY/DRY/DRY
02170515 09R 5/2/2 100/50/75 NR/06/06 WET/SLUSH/SLUSH
02170500 09C 2/2/2 75/75/50 06/12/12 SLUSH/SLUSH/SLUSH 40
DRIFTING SNOW. RWY 09R CHEMICALLY TREATED. RWY 09C CHEMICALLY TREATED.

4. ЗАКЛУЧОК / CONCLUSIONS

Соодветни средства за комуникација мора да бидат обезбедени помеѓу аеродромските власти/операторите (известувачите за состојбата на ПСП преку Извештај/RCR) и AIS/NOF (одговорни за проследување на информациите преку SNOWTAM врз основа на добиените информаци од Извештајот/RCR)

Кога Извештајот/RCR се проследува од аеродромот до NOF, NOF треба да изврши проверка на квалитетот и да потврди дека:

- сите задолжителни информации (точките A, B, C, D и G како што е соодветно) се обезбедени.
- Полињата во Точките E, F и G не се празни (вредностите треба бидат запишани) или позицијата на овој тип на информации во информативната низа би била идентификувана со NR.
- Условот за синтакса на SNOWTAM даден во PANS-AIM е строго почитуван
- Обезбедените информации се во согласност со критериумите објаснети во овој документ (во однос на мерните единици, форматот на податоците итн.)
- Информациите се усогласени со други извори (датум/време со Грегоријанскиот календар/UTC; ознаки на ПСП, ПВ и платформи, ширина и должина според објавените во AIP, итн.)

Забелешка 1. – Кога на NOF му е потребно појаснување во врска со информациите добиени преку RCR, потребно е да има координација со релевантниот аеродром/оператор

Забелешка 2. – точноста на податоците во Извештајот / RCR е одговорност на аеродромските власти, бидејќи NOF вообичаено не може да потврди дали собраните податоци се точни во однос на вистинската состојба на ПСП.

Забелешка 3. – NOF треба да врши проверки на квалитетот во различни фази, вклучително и пред издавање на SNOWTAM-от за да се осигури дека SNOWTAM-от ги содржи истите првично се добиени информации од аеродромските власти кои што се во Извештајот/RCR

Персоналот во NOF/AIS треба да е обучен за новиот формат на SNOWTAM